XXI. évfolyam. ZOMBOR, vasárnap 1902. október 12-én. 82-ik szám

ZOMBOR és VIDÉKE

Hirdetéseknek két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyilttér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. Laptulajdonos: OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

A „Zombor és Vidéke" kiadóhivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megujitása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni szivesked-jenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Gazdasági iskolát Zombornak.

(D.) Zombor városában az élelmi cikkek ára egyenlő magasan áll a fővárosi árucsarnok áraival. Oka ennek az, hogy élelmi czikkeinket magunk nem termeljük; — nagyobbrészt a vidékről importálva lesz s a szállitási költség teszi ki a többletet. Különösea áll ez konyha-kertészeti termenyekre.

A zombori piaczon a nehány bolgár kertészen és tavasszal salátát és magvakat áruló vinczellérnek csufolt néhány anyókákon kivül zombori konyha-kerti terméneyket hiába keresünk. Zöldség, hagyma és paprikával ellát bennünket Kupuszina; káposztával Vaskut, Tavankut, Futtak; hüvelyes veteménnyel Béregh, Szántova; szőllő és gyümölcs félékkel Vörösmart, Csuza, Lepse. A kora tavaszi különlegességeket: zöldborsó, paradicsom, spárga, garmadaszámra jön Ujvidékről, a kora gyümölcs pedig Szabadkáról — mert konyhakertészetünk nincs. Azért drága az élet nálunk, mert mindent messziről, másod kézből kell beszereznünk.

Szabadka, Ujvidék, Temesvár piaczát saját maga látja el terméneyeivel, ott a konyhakertészetet rendszeressen kultiválják, mi által a piaczi árak csökkenésével az élet is sokkal olcsóbb Zombornál. Azonkivül figyelembe veendő a szegényebb néposztály e nemű foglalatossága s a kereset és munkásság előmozditásával a jólét emelése. Ha ez más városokban üdvös, jó és hasznos, miért ne lehetne ezt városunkban is előnyünkre meghonositani?

Zomborban sok a szegény; — leginkább a földmüveléssel foglalkozók között nincs meg a helyes és czélirányos munkaértékesités. Tavasszal napszámba megy, nyáron egy része aratásba kap, ősszel már nincs munkája, télen közbe-közbe fát vág s az időt eldivánozza. E közben családjával ugy ahogy eléldegél pálinkázás mellett várja a tavaszt, hogy ujra kezdje nem nagy örömet és megelégedést hozó életét — satnya, elgémberedett szervezettel, rossz lakásviszonyok mellett pusztulnak s egész nemzedékek szállnak kora sirjukba. Ha e néposztályt, a konyha kertészetre oktatva — Zomborban a konyhakertészetet kultiválnánk, — e szegényebb néposztálynak mily jó kereseti forrást nyujtanánk, s annak bevezetésével piaczunk túlmagas drágaságát csökkentenénk s közvetve a közlakosság jóllétének emelését is elősegitenénk.

Az alkalom pedig itt van, — szinte kinálkozik. A közoktatásügyi kormány a földmüvelési miniszterrel egyetértve egy nagy reformot készül életbe léptetni: 1880 gazdasági iskolát állit fel az országban. A cél az, hogy a földmivelő népnek gazdasági ismereteit gyarapitsák és hogy őket a fejlettebb gazdasági üzem fogásaira, a haladottabb gazdasági kultura gyakorlati dolgaira kioktassák. Helyes és célszerű a kisebb gazdaságok részére a gyakorlati oktatást a nép sajátos viszonyaihoz közelebb vinni. A kibocsájtott miniszteri rendelet szerint ott, hol a lakosság nagy része földmüves és legalább 40 ismetlő tanköteles gyermek van, ott egy év alatt azt gazdasági irányúvá kell átszervezni. Itt a tanitó köteles lesz a konyhakert egyszerűbb munkáltatását a tanulokkal végeztetni. A gazdasági iskola 4—5 évenkint terménykiállitást rendez, a gazdák bevonásával. A gazdasági tanitók kötelessége még, hogy a gazdák hibás eljárásait igyekezzék megjavitani. Azonkivül a miniszteri rendelet a végrehajtásra nézve külön intézkedéseket felsorol a kertészeti, gyümölcsészeti és szőlőszeti irányzatra nézve.

Zomborban a gyümölcsészetre a talaj nem a legkedvezőbb, — a szőlőszet nagyon költséges, — de a konyhakertészetre kitünőnek mondhatók a viszonyok. Jó a föld, — lenne hozzá munka erő s a termény jól értékesithető.

Felhivjuk az irányadó köröket a gazdasági iskolák felállitása alkalmával, hogy Zombor városának egy gazdasági iskola — honyhakertészet kultiválásával áldást hozó szükség lenne s arról honositsák meg városunkban a konyhakertészetet, mely mindnyájunk közös érdeke, — úgy a jobb módunak mint a szegénynek.

Hol legyen az igazságügyi palota Zomborban? *)

Rövid ideje csak annak, hogy az igazságügyminiszternek zombori látogatása alkalmából egyrészt azt fejtegettük, hogy kell e Zombornak igazságügyi palota, másrészt a közvetlenül szerzett informatiók s nyilatkozatok alapján tárgyaltuk azt is, hogy lehet e Zombor városának alapos kilátása arra, hogy igazságügyi palotát kap, ha igen, minő feltételek mellett; ma is azon az álláspoton vagyunk, hogy igen is sürgős szükséget képez az igazságügyi palota felállitása s ha a város közönsége, mint némely ügygyel szokta tenni, agyon nem tárgyalja ezt a kérdést is s az ominozus hetes számot csak legfeljebb a hetekre vagy hónapokra terjeszti ki s nem az évekre s ha mielőbb megfelelő helyet ad és jelöl ki, az igazságügyi palota mielőbb allani fog Zomborban.

Annak a kérdésnek az eldöntésénél, hogy hol talál az igazságügyi palota méltó és czélszerű elhelyezést, igen fontos szerepet játszik először is a város érdeke szépészeti szempontból, másodszor, mivel a telket e czélra a városnak kell adni, a városnak anyagi helyzete. Köztudomásu dolog ugyan, hogy a város anyagi helyzete nem valami rózsás, érezzük valamennyien, hogy nagyobb szabásu telek vásárlásba, ha mindjárt a legalkalmasabb és legszebb hely lenne is az épitendő palota részére, bele nem mehet a nélkül, hogy a pótadót jelentékenyen nem kellene emelnie, ami pedig azt hisszük egy adófizető polgárnak sem képezi hő vagyat; de viszont ennek daczára sietve kell elismernünk azt is, hogy ha már alkalmunk van egy körülbelül fél millió koronába kerülő, monumentális palotát nyerhetni, nem lehet. de nem is szabad a garasos politikához folyamodnunk csak azért, mert a városnak olcsóbba kerülne; egy nagy szabásu s a város külső képét is nagyban emelni hivatott, diszes épületet nem szabad eldugni, hanem megkell mutatni, hogy a város közönségének van érzéke az iránt, hogy egyrészt mi a város érdeke, de másrészt, hogy az igazságnak emelendő palota minő helyet érdemel.

Minden kétségen fölül áll, hogy az a háztömb, a mely a Maczitz-féle saroktól a Pocskay-féle sarokig van, nemcsak hogy

*) Bár a czikkiró nézetét teljesen nem osztjuk s reá legközelebb visszatérünk, — mégis közöljük a czikket, mert minden ily véleményt e tárgyban meghallgatni óhajtunk, mely az ügyet tisztázza, megérleli és előbbre viszi.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a corsón levő **órás- és ékszer-üzletemet** t. é. november hóban, a volt Stein Jakab-féle rövidáru-üzlet helyiségébe **helyezem át.** Ezen alkalommal felhivom a n. é. közönség figyelmét, hogy az összes raktáron lévő zseb-, fali-, inga- és ébresztő-órákat, valamint arany-, ezüst- és china-ezüst- áruimat **beszerzési áron eladom.**

Mély tisztelettel

Stebler Antal.

elég lenne erre a czélra, de ennél díszesebb, alkalmasabb s méltóbb helyet hosszas kutatás után sem találnánk s mondhatjuk, hogy annak a négyszögnek, a melynek felső oldalat díszes megyeházunk oly markans módon tünteti ki s a melynek az új templom is nagyban emeli a szépségét, hatását rendkivül emelné, ha e sarokra épittetnék az igazzágügyi palota, melynek másik frontja a gyönyörüen fásitott s pázsitozott körutra nézne.

Sajnos azonban, hogy e helyek megvétele ezidőszerint igen nagy s mondhatnók elháríthatatlannak feltünő akadályba ütköznék tudniillik ennek megvásárlása olyan összeget igényelne, hogy ilyen áldozatot a várostól kivánni is alig lehet.

De viszont erélyesen kell tiltakoznunk az ellen a terv ellen, a mely e palotát a mostani fogház köré akarja épiteni akkép, hogy az épületnek a régi kaszárnyák felé eső része maradna szabad s a mostani alispáni kertnek egy része adatnék a fogház udvar felhasználui szándékolt részeért kárpótlásul, Hogy egyebet ne emlitsünk, ez esetben az igazsagügyi palota annyira el lenne a megyeház háta mögé dugva, hogy abból a várost futtában szemlélő idegen előtt mi sem látszanék; de nem közömbös bizonyára e terv ellen az a jogos feltevés sem, hogy fogházunknak amúgy is nedves falai a körül épités folytán még inkább nedvesekké válnának, ami szintén nem kivánatos.

Az a telek, a hol a Járos-féle fatelep van, azért mert magasan áll s mert az Erzsébet ligetre néz, megtoldva néhány száz négyszög öllel, csinosnak mondható, de ha tekintjük, hogy az már a városnak azon a végén van, a merre a város már csak azért sem fejlődhet, mert a vasuti állomástól a legmesszebb van s ha figyelembe vesszük, hogy a többi közhivataloktól is mily nagy távolságra van, e helyet alkalmasnak nem tarthatjuk.

Az igazságügy miniszter ittléte alkalmával még két helyet tekintett meg, mint olyanokat, a melyek neki is legjobban tetszettek, s a melyeket legalkalmasabbaknak talált.

Az egyik a Juhász-féle telek s a mellette lévő házak, a melyek tekintettel azoknak rozoga voltára akár szabad egyezkedés, akár kisajátitás útján azt hisszük, aránylag elég jutányos árért volnának megszerezhetők; e hely a köruton van s benéz a megyeház terére s a mi szintén lényeges egy elég csinos város rész által lenne körülvéve, melynek haladására bizonyára nagy befolyással lenne az új díszes törvénykezési palota.

A Zomborba első alkalommal érkező idegent igen kellemesen lepi meg a bajai út egészsége, a melyhez hasonlót figyelemmel arra is, hogy elég széles, szépen fásitott s pázsitozott s benne csinos, arányos házak vannak, kevés provincziális városban találunk a vasuti állomáshoz, a városi parkhoz, a korcsolya pályához, az egyik kaszárnyához vezető útunk is ez lévén, s látván, hogy nemcsak ez az utcza, hanem az ennek mentén haladó többi utczák is leginkább fejlődnek, mindjobban megérlelődik bennünk a meggyőződés, hogy az igazságügyi palotát is ebben az utczában kell elhelyeznünk, ha azt akarjuk, hogy az, tekintettel a drága pénzre, melybe kerülend, kellőkép érvényesüljön a varos javára.

A Zsivánovits-féle telek az, a mely mintegy praedestinálva van erre a czélra nemcsak azért, mert igen díszes helyen van, hanem mert elég nagy s azt hisszük, hogy aránytalanul nagy összeget a tulajdonosok nem is kivánnának.

Amint a miniszternek elejtett szavaiból kivehettük, erősen nincs ugyan kilátás arra, hogy Zomborban az igazságügyi palotával kapcsolatosan javitó intézetet is létesitsen, amint azt többen akarták s neki elő is terjesztették, mert szerinte ezt másfél millió koronába kerülne, ennyi pénze pedig most nincs, de hamarjában nem is lesz, mert ilyen javitó intézetet nem rég állitottak fel Kassán; annyi azonban inkább remélhetünk, hogy ha új fogház is épittetnék s a foglyok a megyei szolgálat alól felszabadulnának, mely őskori állapot megszüntetésének már legfőbb ideje lenne, megvalósitható lenne a miniszternek azon régi óhaja, hogy a foglyok bent a fogházban ne olyan ipart üzzenek, a mely a városi kis iparost nagy mérvben rontja hanem mivel a legnagyobb kentingensét a foglyoknak mégis csak a földművesek képezik, letartóztatásuk alatt is kertészettel vagy más gazdasági munkával foglalkoztattassanak.

Sem a konyha, sem a virág kertészet Zomborban nem valami fényes niveaun áll, ennek a fogházban való művelődésével tehát konkurrentia nem okoztatnék, hanem inkább ennek a fellendülése volna elérhető, ami közérdeket képez; a földműves munka továbbá az, a melyhez még a napszámosok is legtöbbet értenek s a menynyiben abban elég jártasságuk nem is lenne, könnyen beletanulhatnak és sikeresen használhatók még azok is, akik ősak néhány hétre vannak elzárva

Ha már most azt tekintjük, hogy a Zsivánovits-féle telekhez 8 hold szántó föld is tartozik, a melyet az igazságügyminiszter bizonyára megszerezne erre a czélra, úgy nem lehet kétség aziránt, hogy ez a telek a legalkalmasabb az igazságügyi palota czéljaira, természetesen azzal a feltétellel, hogy a miniszter ez esetben új fogházat is épitene, a melyre ha ez időszerint nincs is meg neki az erre szükséges mintegy százötven ezer koronája azt pár év alatt költség vetésébe könnyen beilleszthetné.

Ugy tudjuk, hogy a Zsivánovits-féle telek eladó, a városnak ilyenre az igazságügyi palota részére szüksége van, mi sem áll tehát utjában annak, hogy a város ez irányban a tárgyalásokat a tulajdonosokkal megkezdje s ne késlekedjék, ne húzza halassza a dolgot, a kényszerhelyzettel meg kell alkudnia, telket venni kell ne, hogy az igazságügyi palota épitése a napirendről levétetvén, elhalasztassék ad graecas calendas. **R.**

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága — f. hó 17-én pénteken d. előtt 9 órakor rendkivüli közgyülést tart. Ezen közgyülés tárgyai:

1. A m. kir. belügyminiszter intézvénye a gabonapiac behozatala végett hozott határozatnak jóváhagyása iránt.
2. Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek intézvénye a „Falcione Gyula"-féle ösztöndijnak adományozása iránt.
3. Ugyanannak intézvénye a „Gyalokay Rozália"-féle ösztöndijnak adományozása iránt.
4. Kereskedelemügyi miniszter rendelete a városi utbiztos és utkaparókra vonatkozólag módositott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
5. Földmivelésügyi miniszteri rendelete a községi segélyalapra vonatkozó szabályrendelet módositása tárgyában.
6. Császka György kalocsai érsek átirata kisk. Scherer Teréznek a zombori árvaházba történt felvétele tárgyában.
7. Közigazgatási bizottság félévi jelentése.
8. A város polgármesterének előterbesztése a zombori esküdtbiróság mellé izalmi férfiak megválasztása iránt.
9. A templomépitő bizottság köszönő átirata az ujtemplom toronyórái költségeinek elvállalása tárgyában.
10. A városi tanács jelentése a magyar uti vasuti megállóhely részére terület átengedése tárgyában.
11. Ugyanannak jelentése Palanacsky István és társa városi maradvány földek megvétele iránt.
12 A városi tanács előterjesztése az „Elefant" szálloda leégett melléképületének helyreállitása és ezzel kapcsolatos átalakitásoknak foganatositása iránt.
13. A „Gyalokay Rozália"-féle ösztöndijalapitványnál üresedésben lévő egy ösztöndijas helynek betöltése.
14. Kolozsvár szab. kir. város közönségének meghivója a Mátyás király lovasszobrának leleplezési ünnepélyére és ezzel kapcsolatosan a város polgármesterének jelentése.
15. Pozsony szab. kir. város közönségének átirata a magyar ipar pártolása tárgy ban.
16. Szatmárnémeti város közönségének átirata az olasz borvám clausula törlése tárgyában a földmivelési miniszteriumhoz intézett feliratuk pártolása iránt.
17. Tolna vármegye közönségének átirata a baja-báttaszéki áthidalás tárgyában intézett feliratuk pártolása iránt.
18. Ugyanannak átirata a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés felbontása iránt intézett feliratuk pártolása iránt.
19 Csanád vármegye közönségének átirata a közgazdasági előadók működési körének kiterjesztése tárgyában a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez intézett feliratuk pártolása iránt.
20. A gabona-piacz elhelyezésére kiküldött bizottságnak jelentése.
21. Ifj Heindlhofer Róber és Stebler János kórházi és szegényházi élelmezők kérvénye szállitási szerződésük meghosszabbitása iránt.
22. A zombori filharmonikusok társulatának kérvénye további segélyezésük iránt.
23. Bács-Bodrog megye történelmi társulat megkeresése a városi és megyei monografiák átengedése iránt.
24. Pinczehelyi Márk és társainak a kórház alappal szemben fennáló behajthatlan tardozásai leirása tárgyában.
25. A városi számvevőség előterjesztése az 1901. évi nyugdijalap zárszámadásánál mutatkozó 64 korona 71 fillér kiadása többlet megtéritése iránt.
26. A városi nyugdijalap 1901. évi számadása.
27. A városi házi letét 1901. évi számadása.
28. Városi főkapitány előterjesztése Asztalos Pál gyalogrendőr segélyezése tárgyában.
29. Zomborcsevits György városi alkapitány kérvénye szabadság iránt.
30. Martinovits György városi rendőr-felügyelő kérvénye szabadság iránt.
31. Szlávy Ferencz városi levéltárnok kérvénye fizetési előleg iránt.
32 Szabó Sándor városi alszámvevő kérvénye fizetési előleg iránt.
33. Csupits József városi végrehajtó kérvénye fizetési előleg iránt.

Hirek.

* **Kinevezés.** A király dr. Koncz Mihály ujvidéki törvényszéki jegyzőt a kalocsai, Kusztrich János törvényszéki jegyzőt az erzsébetvárosi törvényszékhez birákká nevezte ki.

* **Kinevezés.** A király dr. Krausz Miklós szegedi kir. itelőtáblái tanácsjegyzőt a zombori kir. törvényszékhez nevezte ki.

Ferencz József keserűviz az egyedül is mert kellemes izü természetes hajtószer.

* **Kinevezés.** Az országos jelzálog- és leszámitolóbank igazgatótanácsa Horvátovics Ferencz, a zombori felső kereskedelmi iskola végzett hallgatóját — bankgyakornokká nevezte ki.

* **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Buday Gerő állami főgymnasiumi hittanárt a megfelelő fizetési osztály magasabb fokozatába léptette elő.

* **Esküvő.** Kohut Kálmán megyei alpénztárnok csütörtökön délután esküdött örök hűségét Raisz Irénke urleánynak Zomborban. Tanuk voltak: Vujevich Lajos főszolgabiró és Sigmond Gönthér községi jegyző.

* **Szini kritikusok figyelmébe.** Lapunk mai számában Somlay úrnak a szinházi rovatunkban megjelent szellemes közleményére külön felhivjuk szini kritikusaink figyelmét.

* **Szinházi hir.** Ezen heti műsor következőleg lett megállapitva: Vasárnap délután „Ocskay brigadéros", este „Gyerekasszony". Hétfőn: „Két szerelem" szinmű. Kedden: „Szegény Jonathán" operette. Szerdán: „A zsiba" bohózat. Csütörtökön „Pogány Gábor" szinmű. Pénteken: „Adam és Eva" operette. Szombaton: „Adam és Eva operette. — Ezen a héten tehát négy premiére kerül szinre, és hisszük, hogy közönségünk méltányolni fogja is Monory szinigazgató törekvését és áldozatkészségét.

* **Hosszú nap.** Tegnap este hat órakor kezdődött, zsidó polgár társaink, legnagyobb ünnepe: Jom-Kipur, magyarul hosszú nap. Tegnap este hat órától, ma este hat óráig a jámbor, hithű zsidók se nem esznek, se nem isznak semmit. Ájtatos imádkozással bőjtlőik keresztül a huszonnégy órát, könyörögnek Istenhez, hogy bocsássa meg az emberi tévedéseket hibákat, bűnöket. A zombori zsidó imaház egész nap telve volt ájtatos közönséggel. A hosszú nap előestéjén Dr. Fischer Mihály zombori főrabbi egy szellemes, tartalomdús magyar hitszónoklatot mondott, Lifschitz Leó főkántor pedig a „kol nidrét" kellemes hangjával szépen énekelte, ugyszintén másnap a muszaf-imát is.

* **Lóverseny Zomborban.** Ma vasárnap délután 3 órakor kezdődik a lóverseny a zombori gyepen. Az egyes futamokra sok nevezés történt, — azonban zombori egyetlen egy sem, hacsak a mezőgazdák versenyénél az oszlopnál zombori nem jelentkezik. A lóverseny után Reunion lesz, — melyre a szokott diszes kiállitású meghivókból 2500 drbot küldött szét az agilis titkári hivatal.

* **Vörheny Zomborban.** Ezen a cimen azt irtuk lapunk utolsó számaban, hogy „a vörheny ismét fellépett városunkban", — az egészségügyi bizottság megalakitását sürgettük. Ezzel szemben dr. Poppovics István városi főorvos a „Bácska" cimü helyi lapban velünk azt mondatja, hogy „városunk területén a vörhenyesetek tömegesen fordulnának elő — és hozzá teszi, hogy okt. 1-től kezdve ily betegedések sem halálozások nem fordultak elő." Mi nem állitottuk, hogy tömeges esetek fordultak elő, vagyis hogy itt járványszerü betegség van, hanem azt, hogy fertőző, ragadós betegség lépett fel, — melyet csirájában az egészségügyi bizottság van hivatva elfojtani, mely azonban ez évben még megsem alakult. Tisztelt főorvos úr! Mi elhisszük önnek, hogy ily betegség fellépéséről nincs tudomása s jóhiszemüleg állitotta, hogy nincs ily betegség városunkban, — de viszont tételezzen fel rólunk is annyi jóhiszemüséget, hogy mi olyat hirül nem adunk, amiről nincs tudomásunk. Ha valamiről főorvos urnak nincs tudomása — mert az orvosok azt nem jelentették, — még nem következik, hogy az nem létezhet. Sajnos, — de a jelen esetben úgy van. Tény az, és ha tetszik, igazoljuk is, hogy városunkban több vörhenyeset előfordult s joggal mondhattuk, hogy az vásunkban föllépett, s mi arról nem tehetünk, hogy tudomást nem szerzett a főorvosi hivatal arról. Szelencse külvárosrészben, a szóntai utcában, a hársfa utcában, Géza-utcában; — de a Hunyadi és kereszt-utcákban a Bánát városrészben; a bajai uton vörhenybetegségek előfordultak s hogy ezekről, valószinüleg hiányos bejelentés folytán, — a főorvosi hivatalnak nincs tudomása, arról sem tehetünk, — bár furcsának találjuk, hogy a tisztelt főorvos úrnak az egészségügyi bizottságban tett kijelentése folytán, ép akkor jelentettek be vörhenybeteget mikor a „Bácskában" az ő nyilatkozata megjelenik, hogy városunkban nincs vörhenybeteg. Tehát maga a t. főorvos mogcáfolta önmaga kijelentését ép ugyanazon órában, midőn cikke napvilágot látott. Ennyit a t. főorvos nyilatkozatára. Tény az, hogy az egészségügyi bizottság, — a törvény világos rendelete ellenére, — csak cikkünk megjelenése utáni napon alakult meg; — s tény az, hogy ezen az egészségügyi bizottsági ülésen határozatba ment éppen lapunk szerkesztőjének felszólalása és indokolása folytán, hogy a városunkban fellépő vörhenybetegség csirájában való elfojtása céljából dobszóval hirdettessék ki a közönségnek, hogy gyermekbetegségeknél azonnal orvost tartoznak hivatni s ha szegény, úgy hatósági orvost; nemkülönben a városban gyakorlatot folytató összes orvosok felhivandók, hogy kettőzött éber figyelemmel és gyorsasággal a ragályes betegségeket a rendőrkapitányságnál jelentsék be. Ez alkalommal még néhány szót kell mondanunk. Egy helybeli lap állandó rovatát képezi, „felkért sorok közlése" daczára annak, hogy ő a „Zombor és Vidéke" közleményeit semmi figyelembe sem részesiti. Nekünk nem célunk polemizálni, — hanem szolgáljuk a közügyet s amit lapunk állit, annak feltétlen hitelességéért jót is állunk, — nem törődve egy helybeli lapnak azon állandó irányzataival, hogy lapunkat discreditálni erölködik. Jelen sorainkat is állitásaink igazságának bizonyitására tartottuk szükségesnek közreadni. Jobb őszintén föltárni a helyzetet, mint annak elhallgatásával a következményeket viselni.

* **A főrendiház választásai.** A főrendiház alakuló ülésén Latinovics Jánost jegyzővé választotta. Beválasztották még a közgazdasági és naplóbizottságba is. Báró Vojnich Istvánt a kir. és orsz. legfőbb fegyelmi biróságba rendes taggá választották.

* **Villany világitás.** Lassan bár, de úgy — ahogy mégis halad előre városunk villany világitási kérdése a végmegoldáshoz. A vélemény adás végett a miniszteriumhoz fölterjesztett akták bizonyára már vissza is érkeztek. A közönségnek abbeli bejelentése, hogy hány lángot óhajt lakásaba bevezetni — nem bizonyult elég kivánatos menyiségünek. De különben a bejelentési iv nem adta meg a szükséges felvilágositásokat — jelül azt, hogy a villany bevezetése mibe és menyibe kerül. Igaz, a mérnöki hivatal erről készségesen ad felvilágositást, de nincs mindenkinek kedve és ideje a mérnöki hivatalba szaladgálni s ott alkalmatlankodni. A villamos erő bekapcsolása és a házba való bevezetése villamos lámpák illetve izzótestek szerint 5—6 frtba kerül. Azoknak száma szerint ezen bevezetés is módosul. Ugy, hogy egy házba, hol átlag 15—20 fénytest égne, ott a bevezetés 120—150 frtba kerülne. Maguk az izzó testek — a lámpák nem drágák — az külön számittatik, ugyszintén lámpák, csillárok átalakitásai is jutányos áron lesznek átalakitva.

* **Elhalasztott közgyülés.** A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének elnöksége közli, hogy az 1902. évi október hó 11-ére egybehivott rendes közgyülését folyó évi október hó 19. napjára halasztotta el, a mely napon az ülés a vármegyei székház nagytermében d. e. 8 órakor fog megtartatni a közölt tárgysorozat mellett.

* **Sikkasztás Zentán.** Braun Albert zentaváros főügyészének irnoka néhány száz korona elsikkasztása után megszökött.

* **Szabadkai állami menház épitése.** Schmausz Endre főispán és Pertich Mihály polgármester, Budapestre utaztak a menház és szanatorium ügyében a Belügyminiszteriumhoz. A gyermek menhely a palicsi tó pártjára, mig a lelencz ház a városban benn kap elhelyezést.

* **Országos vásár** A legközelebbi ujvidéki országos vásár 1902. évi október hó 25., 26. és 27-én fog megtartatni, melyre csak lovak hajthatók fel.

* **A kereskedelmi utazók ügye.** A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete sürgős beadványnyal fordult a kereskedelmi kormányhoz, hogy a megrendelések gyüjtéséről szóló osztrák törvényhez kiadott osztrák miniszteri rendeletnek a magyarországi kereskedelmi utazókra sérelmes intézkedéseit, amelyekkel minap bővebbez foglalkoztak, megvilágitsa s azoknak méltányos orvoslásához a kormány közbenjárását kérje. A beadvány hangsulyozza, hogy a magyar házakat képviselő kereskedelmi utazók ma nem találnak Ausztriában hatóságot, mely nekik a rendeletben előirt igazolványt kiszolgáltassa. Az osztrák rendelet szerint csak az utaztató gyáros üzemének területén székelő hatóság adhat a kereskedelmi utazónak igazolványt, már pedig a magyar gyárosnak Ausztriában nem lévén üzeme, nincs hatóság, mely ott az ő utazójának igazolványt adhatna. Föltétlenül pótolni kell tehát az osztrák miniszteri rendeletet olyan intézkedéssel, mely megállapitja, hogy az Ausztriában magyar házakat képviselő kereskedelmi utazók hol szerezhetik meg a szükséges igazolványt. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete ugy véli, hogy a magyar házakat képviselő utazók igazolványt csak is a magyar belügyminisztérium adhatja, ami annál természetesebb, mert ha a legtöbb kedvezményes kereskedelmi szerződés alapján minden külföldi kereskedelmi utazónak elegendő a saját belügyminisztériumától hozott igazolvány, még inkább elegendő a magyar utazónak, aki elvégre a vámszerződésben legalább is annyi kedvezményre tarthat igényt, mint a legtöbb kedvezményes szerződésben a külföldi utazó.

* **Szőlővesszők.** A négyszáz-féle Ripéria közül a Ripária Gloire de Montpellier (nagylevelű) a klimatikus és talajviszonyaink szerint phylloxeraellentálló legjobb alanyfajta, mely rendkivül jól táplálja a nemes részt és 14 nappal előbb érleli be gyümölcsét, helyben zölden ojtva legbiztosabb és legolcsóbb telepitési mód. Kapbatók szokvány minőségben őszi vagy tavaszi szállitásra Szlávy Péter nyug. titkár, okl. szőlész és borasznál Zomborban (Csendes utca).

)(**„Kunerol."** Az érdem, hogy Ausztria—Magyarországban egy új ipart teremtettek és egyidejüleg egy semleges, egészséges és jójzü főzőzsir hiányán segitettek, Khuner Manó és fia bécsi czéget illeti meg, kiknek „Kunerol" terméke, garantált tiszta növényzsir, melyet elsőrendü szaktekintélyek megvizsgáltak és ajánlanak.

)(**Miről lehet megismerni** az eredeti Réthy-féle pemetefü-czukorkát? Arról, hogy az eredeti czukorka soha sincs bádogdobozban s minden doboz a készitő: Réthy Béla nevét viseli, miért is világosan Réthy-féle pemetefü-czukorkát tessék kérni.

)(Ő Szentsége a pápa magyar gyógyvize. XIII. Leó pápa O Szentsége, a kinek magas életkorát és szellemi frisseségét méltán csodálja ez egész világ, magyar gyógyító italtal él. A Vatikánba ugyanis a „Pálma“ jelzésű keserűvizet hozatják O Szentsége egyenes utasítására, a ki e gyógyító italtal igen meg van elégedve. Ritka kitüntetés a magyar vizre, hogy a pápa asztalára kerül s méltó elismerés illeti Loser János cs. és kir. udvari szállító czéget a „Pálma“ forrás tulaldonosát, a ki e vizet a pápai udvarba szállítja.

Szinház.

A páholy.

Egységes humortól duzzadó, pompás bohózat került szerdán bemutatóra; társulatunk tagjait ezen alkalommal uj oldalukról ismertük meg és ezen előadás kiegészíti eddigi kedvező tapasztalatainkat. A darab alakjai, habár nem ujak, de pompásan vannak megrajzolva és az a hatalmas bonyodalom, mely a kaczagtató jelenetek egész sorozatát szüli, érthetően fokozatosan fejlődik. Valóban nem csoda, ha az összekuszált szálakat maguk a szerzők sem tudják aztán kibonyolitani és a csomót gordiusi módra oldják meg. Kikről is szólhatna mint papucs alatt nyögő kikapós férjekről, akik szabadkőmiveseknek adják ki magukat és ennek révén a legfurcsább helyzetekbe keverednek. Hidas Bálint az egyik, Lipóczy Józsiás a másik álszabadkőműves, az utóbbi hozzá még nagymester. Amikor aztán ezek összejönnek és egymással jelekkel értekeznek, vagy amikor meg akarják egymásnak vallani nem szabadkőműves voltukat, vagy amikor Csiz Gepinek, a nőimitátornak, udvarol Lipóczy Józsiás, olyan jelenetek, melyek hangos kaczagásban tartották egész este a közönséget. E három szerepben Agotait, Somlayt, és Gabányit láttuk, akik lendülettel és sok ügyességgel domboritották ki a német szerzők szellemességeit, Agotai mint Lipóczy Józsiás különösen. Paludán Mózes (Mezey) kit a „Szabinnők elrablásá“-ból ismerünk, szintén nevezetes alakja a darabnak, mert amikor a harmadik felvonásban az egész svindli kiderül, az ő érdeme, hogy Lipóczy kikerül a csávából. Alakitása összhangban állott a többiek élénk játékával. Kedves és csinos menyecske volt Kresz Irma, nemkülönben tipikus anyós Latabárné. Szende Bella, Bozóky Boriska és Pintér megálltak helyüket. Konrád Ilona helyett Kertész Ilonát, Ungváry helyett pedig Solymosit láttuk két mellékszerepben; ügyesen alkalmazkodtak a többiek temperementumához. A közönség jól mulatott a bohókás furcsaságokon, melyek a jól gördülő folyékony előadásban nyertek erőben és hatásban.

Szulamith.

Uj átdolgozásban láttuk Davidsohn örökszép zenéjü héber operáját. Ez az uj átdolgozás kerekebb, egyszerüségében több a drámai szinezet. A czimszerepben — ezuttal először — Monory-né H. Eugénia lépett fel, aki énekébe sok fényt és melegséget tudott önteni. Hangja a magasabb regiszterekben jobban érvényesül, ami azonban némileg a lágyabb accordok rovására esik. Méltó partnere volt Csáky Ferencz, akit érczes baritonja szinte predestinál Absolon sok tudást és müérzéket igénylő szerepére. Fiatal törekvő művész, akinek nem lesz nehéz a közönség rokonszenvét megtartania. Abigail szerepét Csongory Mariska adta művészi fölfogással, a zene bája erejében csillogtatta kitünő tehetségét. Mozdulatai és profiljának klasszikus szépsége játékát emelték. A három kérőt Gabányi, Pintér és Bérczy adták gonddal és helyes fölfogással, bebizonyitván különösen az utóbbi — hogy kisszerepben is lehet sikert elérni. Agotai jól maszkirozott Zingitang volt. A zene nem accampagneált jól mindenkor, ami a szereplők buzgó igyekezetét sokban ellensulyozta. A kar jelmezei csinnal és izléssel voltak összeállitva. A rendezés Agotay kezét dicséri. Monory Sándor, aki mindent elkövet, hogy közönségünk minél fényesebb és pompásabb előadásokat élvezzen, valóban több pártolást érdemelne és szinte érthetetlen a publikum közönye és háladatlansága, melylyel a bázgó igyekezetért fizet. —r.

* * *

Vonatkozással a „Bácska“ czimü lap referádájára, melyben a czikkiró nézete szerint Feja Dávidot a bátorságnak és a hajthatatlan vasakarat prototipusaként kellett volna alakitanom, nehány sorral és a darab egynémely jellemző részeiből kivett czitátumokkal, bátorkodom felfogásom helyes voltáról meggyőzni.

Ha a vasakarat prototipusáról a darab alakjai közt szó lehet, az csakis Tábori Örzsét illetheti, a mennyiben saját énjét megtagadva démoni erővel lesz ura akaratának. Felfogásom, nézetem szerint — Feja Dávadban, a nagy jellemet a maga teljes emberi mivoltában kell bemutatnom a nagyok és kicsinyek közös emberi gyarlóságával. Ez a jellemekből kifolyólag bennünk kisebb, nagyobb mértékben ki van fejlődve, bármily világrengető hősök, vagy dohos pinczékben kinlódó némberek legyünk, mert ha teljesen rosszak vagyunk, megszüntünk emberekké lenni, vagy Isten, — vagy ördöggé válunk.

N i n c s e m b e r, n i n c s d r á m a i a l a k. Mert, ha Feja Dávid minden körülmények között és minden időben hős, akkor a költő miért irta meg ezeket a lelki tépelődéseket, hogy ne mondjam gyengeséget, ha ugyan gyengeségnek nevezhető, hogy szerelméért Gábor lantost, a leginkább szivéhez forrott egyént, kint rekeszti, csak azért, hogy egy éjszakát együtt turbékoljanak Ráskaynéval. — E z a z e m b e r a teljes mivoltában, a teljes nagyságában és teljes gyarlóságában. Ez nyujtja a költőnek a jellem festéshez és e g y s é g e s drámai alakhoz feltétlenül szükséges embert és semmi mást! Embert! ismétlem.

Nagy jellemeknek a belső küzdelmei, sokkal mélyebbek, kinosabbak és jobban megviseli a testet a lélek vergődése mint egy felületesen gondolkozó nembánom emberét.

Es most a részletekre fogok áttérni, melyek szintén felfogásom helyes voltát igazolják. „Hazug a fiad, azt hazudja, hogy parancsol, pedig fél és nem bir önmagával.“ Tehát igazságom van, teljesen és helyes alapon állok akkor, midőn Feja Dávidot e szavak értelmében egyedülléte alkalmával, megtört embernek játszom, mert, „Liliom a lelke, ha férfiakkal tusakodott, de galamb, ha asszony mosolygott rá! „Mert nem tud szabadulni attól az asszonytól“! Tehát felülkerekedik a hősön az emberi gyarlóság és már már teljesen megtöri, ha szerencsére, tudtára nem jut Ráskayné terve. Es ekkor nem hős Feja Dávid, csak bosszuálló mint minden kijátszott ember! Ebben a felvonásban ezt akartam bemutatni, és ez sikerült is, a mit a „Bácska“ közleménye bizonyit legjobban a mennyiben éppen azokat a dolgokat vette észre helytelenül bár, a melyeket én észre akartam vétetni.

A harmadik felvonásban nem hős Feja Dávid, mert nem tud határozott dolgot tenni, a megkezdett dolgot nem fejezi be és már. már hajlanék is, ha anyja a hőst meg nem akadályozná ebben! A végjelenésben pedig kétségbeesésében és dühében sir, hogy igy tönkre tudta tenni egy asszony a — mely érzést én e két szóba igyekeztem bele önteni. Az a némber!! Csak a felvonás végén nyilatkozik meg benne a magyar virtus, midőn nem azért rohan az ellenségre, hogy azt legyőzze, de, hogy ott találjon vétkéért engesztelést, a halálban! — A mint látom, ezt is sikerült megcsinálnom! A 4-ik felvonásban lesz csak Feja hős, mikor anyját és hitvesét szabadnak tudja, visszautasitja a kegyelmet és büszkén megy bitó alá! A ki nem igy játssza Feja Dávidot, abban nincs egység, a mi a drámai alak főkelléke, annak nincs büne, a mi nélkül drámai alak nem létezik! Es akkor nem lehet Feja Dávid hős, csak m a r t y r valamint Krisztus! Az én szerény nézetem szerint ez a lehetetlenséggel határos.

Somlay Arthur.

Csarnok.

Mese az elvesztett boldogságról.

A nagy és előkelő társaságnak, mely minden hét szerdáján a herczegnőnél összetalálkozik, már legnagyobb része eltávozott. Csak az intim ismerősök maradtak. kik 1 herczegnő kisebbik szalonjába vonulva a parazol lámpa diszkrét világa mellett üldögéltek együtt. A beszéd a fiatal Szalóczay báróról folyt, a főrangu társaság általános megdöbbenésére feleségül vette egy barátjának a kedvesét. A báró tettét mindenki elitélte. Különösen az a három fiatal asszony, akik közül az egyik egy pohár pezsgő maradványait élvezte, a masik kettő pedig cigarettázott. Oszinte nyilatkozatok estek, hiszen nagyon intim társaság volt együtt. A herczegné végül megjegyezte.

— Elvégre, ők tudják mit cselekedtek, a szerelem hatalmas, lehet hogy nagyon boldogok lesznek.

— Egy olyan leánynyal soha, — jegyezte meg a meggyőzödés hangján Szomolay báró, aki tabornok volt a huszároknál.

— Mi a véleménye magának? — szolt a herczegné e pillanatban egy szikár, de széles vállu, rendkivül elegáns uri emberhez, a ki mindeddig hallgatott.

— Föltetlenül az utóbbi, én is azt hiszem soha sem lesznek boldogok, de nem abból az okból, a mit a tabornok gondol.

— Hát miért? — Kezdték egyszerre faggatni valamennyien. A kérdezett — Rakóczy Miklós gróf — kétségkivül a legérdekesebb, mondhatni legkiválóbb tagja volt a társaságnak. Sokat utazott ez az ember, sokan azt mondták rá, hogy különcz, mert olykor tizhónapig azt sem tudtak merre jár, de abban mindenki megegyezett, hogy nagyon érdekes ember. Különösen az asszonyok szerették. Már deres haju volt, de atléta alakjával, napbarnitott szigoru vonasu arczával, szikrázó fekete szemével már sok fiatal embernek lehetett volna a szerencsés vetélytársa. Ha amugy társaságban megszólalt — ritkán tette — valóságos áhitattal hallgatták. Különösen a történetei voltak érdekesek, a melyeket utazasaiból elbeszélt. Mindig utánuk tette, hogy nem igaz ám, én ezt csak ugy kigondoltam valahol egy csillagos éjjel ott a havasok alján. . .

Hogy azután most egyre faggatták azt mondotta:

— Erre a kérdésre is csak egy történetet, olyan furcsa, különös, hihetlen. De hát elmondom mégis, gondolja utána mindenki, a mit akar. Arról volt itten szó, hogy nem lehet soha sem boldog az a fiatal pár, mert az a leány ilyen, meg olyan. En azt mondom, ez még nem volna baj, mert nem lehetetlen, történnek csodák, igy hát megjavulhat, igenis megjavulhat, sőt javulásában, veseklésében olyan

magaslatra emelkedhetik, hogy tisztelni kell föltétlenül, rossz volna az, aki a multat fölemlitené neki. Nem az itt a baj. Az a leány, a ki valaha elbukik, nem csak a maga boldogságát teszi tönkre, hanem egy másik emberét, azé, a ki valaha bele szeret nagyon, forrón, a kit viszont ő is megszeret nemes érzelemmel igazán, nem ugy mint a csábltót. Az a másik ember nagyon boldogtalan lesz, mert szeret, de nem hisz, nem hisz a hűségben. És itt nevezetes szerepe van a világnak, a melynek nincs szerető szive, nem abból fakad az itélete. Volt egy — ember, magunk fajta, uri fajta. Azzal történt meg az, hogy egy ilyen leányba lett szerelmes. A leány pedig szegény, mindenkitől elhagyatott volt és nagyon szép. Minél tovább ismerték egymást, annál jobban szerették. Miért? Megmondom. Annak a férfiunak, nevezzük őt Sándor grófnak, már meghaltak a szülői. Idegenek nevelték, meg rokonok. Gazdag volt, szép ember volt, gyermekkorától kezdve mindenkiről csak azt vette észre, hogy valami titkos célja van vele. Egyet nem tapasztalt nem érzett senki részéről: igazi meleg, érdek nélküli szeretetet. Ebben nem volt része. A leány pedig valóságos gyermek volt még, a mikor egy gonosz ember elcsábitotta. A mikor a dolog kitudódott, a szülői elelkergették, mindenki, a ki eddig szivesen látta elfordult tőle. Eljött a nagy városba és keserves munkával kereste a kenyerét. Akkor látta meg Sándor gróf. Levitte egy birtokára, meszire, egy olyan zugba, a hová még a madár sem jár. Puszta mindenfelé, egy kis falu volt csak a közelben. Ott aztán éltek titokban. És ott fejlődött ki a szerelmük. Sándor gróf nem tudott eljönni onnan. Az év legnagyobb részét ott töltötte. A faluban meg a környékén azt hitték, a szép nő a felesége. És sokszor hivta a leányt, hogy jöjjön föl vele a fővárosba, mulatni szórakozni. Az sohasem jött, a világ minden kincséért sem tette volna. Azt a leányt pedig imádta a környéken mindenki, a ki csak ismerte. Példás rendben tartotta a kis gazdaságot, nem vágyott ki belőle soha. Jártak oda ujságok neki, ennyi elég volt a világból. Később, mikor megokosodott akkor tudta csak mérlegelni, hogy mit tett ő akkor, mikor a csábító szavára hallgatott. Hogy mit veszitett ő akkor. Most érezte, hogy annak, a mit veszitett, még a látszata is minő drága. Többé nem tudná nélküle meglenni. És kedvese, csak a kedvese, de imádja, szereti. Nemeslelkü, jó szivü ember, azt ist tudta, hogy gazdag, de a mit neki ad, az semmi, egy jó cseléd talán többet kapna — ennek — a a kis gazdaságnak a kezelésért, mint ő. Am de a mit a gróf neki ad, az meg mindennél több, mert ime megóvta minden rosztól. Am azért ő még sem jó, de nem tudják. Meghalna, ha valaha el kellene mindezt veszitení, csak azt, a mi van, a látszatot. Sokszor kivánta, bár lenne koldus ez ember, a kit oly igazán szeret, akkor talán lehetne reménye, de igy? Titokba sirta a könnyeit Lám a kis világ neki a paradicsom, mégis szeret és szeretik és meg is becsülik. Önfeláldozó alázatos, kedves gyöngéd volt mindig, igazán megható volt az a nagy kitisztult, önzetlen szeretet, a mit ő érzett.

A gróf is érezte ezt. Ott a kis puszta megtalálta, a mit nem talált meg a világon bolyongásában sehol: a nagy szeretetet. Ezért nem tudott elválni attol a leánytól. Mert annak nem kellett semmi, semmi, csak az, hogy ne üzze el őt onnan, a hol ő van, a hová ő jön olykor, ha csak egy szavát is hallja.

Igy volt, igy történt ez. És multak az évek, tüntek, rohantak. A férfi egyre jobban megtanulta szeretni a leányt, de a lelke mélyén ott égett a kétely: hátha, hátha . . . .

Egy izben el akart tőle válni, Sok. sok pénzt akart neki adni, a nő azt felelte: nem kell semmi. megyek. El is ment, ki az éjszakába. A férfi utána ment, visszahozta, de a hit nem jött meg a szivébe. Mire a nő azt mondta:

— Meghalok, ha elüzöl!

Kételkedett a szavába. A hit nagy dolog, csodának kellett történni. A gróf megmondta azután a jelenet után a leánynak, hogy végrendeletébe reá hagyta ezt a kis földet.

— Ha te elhagysz, én sem élek tovább! mondta ismét a leány. Nem hitt neki a férfi. Csodának kellett történni. És a csoda megtörtént. A gróf egy napon nagy beteg lett. Gondozták, ápolták, a nő nem tágitott ágya mellől. Am hiába való volt minden. Egyszer egy pillanatra elszunditott. Mire föl ébredt, ott találta a grófot hidegen, mozdulatlanul. Hivták az orvost, jött a halottkém, azok megállapitották a halált. Sándor grófot kiteritették, A nő intézkedett mindenről. a midőn pedig már ott feküdt a ravatalon és ugy volt, hogy reggelre jönnek az emberek és viszik majd messzi, messzi, a családi sirbolta eltemetni és nem jön többé ide ebbe a kis fészekbe, hol ő annyiszor várta szivszakadva, akkor odament még egyszer utoljára megcsókolta a hideg ajkat, azután levette a falról a kis revolvert és ott a ravatal mellett a szive tájára illesztve elsütötte, Leroskadt a ravatal mellé, a szive vére szépen, oda csörgedezett a ravatal virágira pirosra festette a fehér rózsákat.

A csoda akkor történt. A halott egyszerre csak fölült a koporsóban. Ne hitetlenkedjenek kérem, ez igy történt, Sándor gróf tetszhalott volt. A dolog igen egyszerü, csak nagyon ritkán történik ilyesmi.

Az emberek persze berohantak a lövés zajára s rémülten láttak mindent. No de nem ez a fontos. A két beteget ott ápolták. Fölgyógyult mindakettő. És ekkor Sándor gróf szivébe megtért a hit elvette a leányt feleségül. Ott maradt az a nő akkor is abban a kis kastélyban, nem jött volna el grófnét játszani a világban, dehogy jött volna el.

A történet eddig tart. Mit gondolnak kérem, boldogok lettek-e?

A társaság tagjai egyhangulag feleltek meghatva.

— Igen!

— O dehogy, felelte Rákóczy gróf.

Mit gondolnak? Van e ott boldogság, ahol lemondás van. Hisz a grófnak le kellett mondani az ő viságáról, hogy ő oda bevezethesse a feleségét valaha.

— Miért, szólt közbe a herczegnő, egy ilyen nemeslelkü asszonynak mindent meg kell bocsátani.

— Akkor asszonyom jól van, e nő ma itt volt az ön házában.

— Az én házamban?! kiáltott egyszerre a herczegnő, de kérem . . . .

A gróf félbeszakitotta:

— Nyugodjék meg. Nem volt. Hisz a történet nem igaz, csak én gondoltam ki egy csillagos éjszakán valahol ott a havasok alján. De lássa herczegné a bárró meg a felesége nem lesznek boldogok, szegények, soha.

Rakóczy gróf fölsóhajtott, aztán sietve elhagyta a társaságot.

Nemeskéry Kiss József.

Bácskai krónika.

Sok a jóból.

Egy szabadkai kereskedő éppen át akart utazni Szegedre valami sürgős üzleti ügyben, de az orvos figyelmeztette, hogy jó lesz, ha vár néhány órát még. Akkor mindjárt első kézből megláthatja az újszülött trónörökös. No mert abban már jó régen megállapodtak, hogy fiú lesz okvetlenül.

Valóban két óra mulva be is következett az örvendetes esemény bárha csalódást hozott a gólya: leány lett fiú helyett. A férj bosszusan gondolta, hogy igy hát neki itt nincs többé keresni valója és rögtön elutazott Szegedre.

Pedig csalódott, ha azt hitte, hogy befejezett eseményeket hagyott hátra. A felesége ugyanis meggondolta a dolgot, és egy óra mulva újra világra szült egy leánykát. Nosza póstára szalasztották a szobalányt a távirattal:

— Gyere haza. Még egy leány született!"

Igen ám, de a szobaleány útközben találkozott a káplárjával, aki narmincznapi kaszárnya fogság után most jött ki először az utczára. A viszontlátás örömei oly nagyok és főként oly tartósak voltak, hogy a szobalány a zsebében felejtelte szépen a táviratot.

Nos, de szerencsére nem is volt rá szükség. A férj ugyanis Szegeden türelmetlenkedni kezdett a felesége állapota miatt, és mihelyt elvégezte az üzleti ügyeit, az napra vissza utazott Szabadkára. Gondolta, hogy majd holnap visszamehet újra.

Persze, alig lépett be a kapun, nyomban értesült az újságról;

— A nacsczága két leányt szült!

A férj örült, már ahogy ilyen körülmények között örvendeni szokott az ember, és felsóhajtott:

— Ezért bizony Szegeden is maradhattam volna.

Vissza is utazott még ez éjjel és másnap reggel még nagyobb buzgalommal látott az üzleteihez, mert hiába, most már két leánynak kell odahaza a hozomány.

— Ezen közben a szobalány kijózanodott, némileg a viszontlátás mámoros örömeiből. Eszébe jutott a távirat, amit nem adott fel tegnap. Ijedten kapott a zsebéhez, „szerencsére" ott volt még a czédula. Hamar póstára szaladt, és föladta a táviratot Szegedre:

— „Gyere haza! Még egy leány született!"

A férj a szállodában kapta meg a táviratot. Éppen ebédelt szegény, de egyszerre megakadt a torkán a falat, amikor elolvasta. Elsápadva hörögte:

— Hát már sohsem lesz vége?

Sötét kedélylyel utazott haza és mogorván kérdezte:

— Hol van az a harmadik?

— A harmadik? Talán majd egy év mulva . . . De az fiú lesz bizonyosan.

Most már érti.

Dr. A. bajai orvossal történt süköspdi körorvos korában. A falusi orvosok ott ahol gyógyszertár nincs, kézi gyógyszertárt tartanak és maguk készitik a gyógyszert a betegeknek.

Egy izben egy öreg parasztasszony állitott be hozzá, és valami betegségre kért orvosságot. Dr. A. porokat rendelt neki, és rögtön annak elkészitéséhez fogott.

Kártya lapokat vett elő, azokat kirakta és rajtuk kezdte a porokat elosztani mert falu helyen kemény kartonlapot nem lehet kapni. A paraszt asszony egy dara-

big csendesen nézi ezt a műveletet, majd megszólal:

— Most már értem doktor úr, hogy honnan tud annyi betegségre orvosságot hát kiveti a kártyán.

Különös felelet.

Egy zombori orvosnövendék vizsgáján dr. L. egyetemi tanár a következő kérdést adta a vizsgázónak:

— Egy halottról, kit két hét előtt eltemettek, utólag az a föltevés merül föl, hogy mérgezés áldozata lett, és önnek tegyük föl mint törvényszéki orvosnak feladata konstatálni, hogy tényleg mérgezés esete forog-e fön. Miképen fog eljárni?

— Föl fogom ásatni a sírt és a hullát bonczolni fogom, még pedig . . .

— Nem nem! Valami lényeges dolgot kihagyott.

A jelölt hallgat, nem jut semmi eszébe, amit kihagyhatott volna.

— Tehát először a halott kiásásához majd munkásokat fogad, nem?

— De igen, tehát először munkásokat fogadok és azután . . .

Itt következett az eljárásnak bő ismertetése, mely passusból medikusunk igen jól volt elkészülve.

Dr. L. igenlő bólintásokkal kisérte az előadást, jeléül annak, hogy a mondottakkal mindenben egyetért.

— Igen, helyes, úgy van, helyes . . .

A jelölt a témat kimeritette és elérkezett feleletének a végéhez.

— Nos, nos! és még valamit fog aztán tenni.

— Kifizetem a munkásokat.

— Úgy van!

Irodalom.

— *A 300-ik szám.* A „Magyar Könyvtár“ most kezdi meg fennállása hatodik esztendejét s egyuttal most küldi szét barmadik jubiláris számát, a 300-dikat. Végig tekintve ez alkalomból e kitünő vállalat eddigi füzetein, örömmel adózunk elismeréssel a Lampel-Wodianer kiadó czégnek, mely azt megindította és rendkivüli buzgósággal tudja fejleszteni és terjeszteni, valamint a „Magyar Könyvtár“ szerkesztőjének, Radó Antalnak, a ki oly kiváló izlésscl, tudással és letkiismeretességet tudta megőrizni a vállalat előkelő szinvonalát, távol tartva tőle mindent a mi selejtes és megbecsülhetetlen szolgálatot téve az életnek s az iskolának egyaránt. A „Magyar Könyvtár“ be tudott hatolni a közönség minden rétegébe, még azokba is, a hol a magyar könyvek vásárlása eddigelé ismeretlen fogalom volt. Több mint két millió száma forog ma közkézen, s a narancs szinü boritékos harminczfilléres füzetek meghóditották az egész ország magyar közönséget. A mostan megjelent négy szám is méltóan sorakozik az eddigiekhez, mindenekelőtt a (297. és 298-ban) befejeződik a Baroti-Szabó-féle „Aeneis“, mely Radó Antal javitásaival és Tóth Rezső jegyzeteivel való gazdagodását jelenti irodalmunknak. A 299 szám („Huszonhat és egy“) a nagy Corkijnak három legszebb elbeszélését tartalmazza, valódi remekműveket, melyeket Isaák Mártha igen szépen forditott le oroszból. Végre a 300-ik szám Dóczi Lajos egy magvas, nagyon érdekes szempontokból kiinduló essayját adja Csokonairól, melylyel méltóan jubilál a „Magyar Könyvtár.“ — Egy-egy ára 30 fillér; teljes jegyzéket szivesen küld a kiadóhivatal (Budapest, Andrássy-ut 21.)

— *Herczeg Ferencz képes lapja* az Uj Idők. Végre beteljesült, amit irodalmunk nagyjai oly sokszor áhitottak: összetalálkozott, megszerette egymást és szövetkezett irodalom és közönség. E szövetkezés közvetitője az Uj Idők volt, e mind nagyobb népszerüségü folóirat, melyről tudvalevő, hogy époly előkelő szigoru nivóju gyüjtőtükre a magyar irodalomnak, mint ahogy változatosan, öt letesen és dusan szerkesztett tartalmával a közönség minden irányu igényét kielégiti. Nyilvánvaló, köztudomásu, hogy az Uj Idők ma a magyar irodalom. Tudomásul veszi, megérzi, magába foglalja az irodalom minden hullámzását, a melyben csak egyetlen állandó pont köti le: a magyar családias izlés törvény. Igy vált az Uj Idők egyidejüleg az irodalom és a magyar családi élet lapjává. Az Uj Idők tartalmas, szórakoztató és családias voltáról, valamint teljesen irodalmi nivójáról, szerkesztője Herczeg Ferencz kezeskedik. E lapban jelennek meg e nagy népszerüségnek örvendő iró összes ujabb irodalmi munkái, valamint az egész öreg és ifjabb irói gárda az Uj Idők zászlaja alatt csoportosul. Kitünő művészi és aktuális képek gazdagitják hétről-hétre a lapot. Az Uj Időkben most az uj évnegyed kezdődik Herczeg Ferencz regényével. Mutatványszámot kivánatra ingyen küld a Singer és Wolfner kiadóczég Budapest, Andrássy-ut 10. sz. Előfizetési ára az Uj Időknek negyedévre 4 korona.

— *Magyar Lányok.* Minden szülő, a ki szivén viseli serdülő leányának lelki nevelését, aggódva töprenkeoik azon milyen olvasmányt adjon gyermekének? Az izgató regények valóságos mély a fejlődő leány fantáziájának, a külföldi, selejtes ifjusági lapok és iratok untatják, nem szórakoztatják, mert lelke nem talál benne elegendő táplálékot. A Magyar Lányok minden tekintetben megfelelő. Ezt a lapot bátran és nyugodtan adhatja a szülő, a tanitó fiatal leányok kezébe. Meg van benne minden a mi a leányvilágot érdekli szórakoztatja. Találelb széléseket, ismeretterjesztő czikkeket, azonkivül a háztartásra, kertészetre vonatkozó czikkeket, kézimunkát stb. gyönyörü képeket, illusztrációkat és mindenekfölött magyar szivet, magyar lelket. Melegen ajánljuk ezt a jól szerkesztett lapot mindenki figyelmébe, akinek serdülő leányai vann k. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadja Singer és Wolfner, Andrássy-út 10.

5221 szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A Bács-Bodrogh megyei apatini járáshoz tartozó **Apatin nagyközségben** megüresedett **községi jegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása:

1. Evi 2000 korona készpénzfizetés;
2. Évi 120 korona utiátalány;
3. A 3 hold 676 □-ölet kitevő jegyzői kert, a Kucskában levő 1 hold 73 □-ölnyi földdarab, a községház mellett fekvő kert, nemkülönben $^2/_4$ telek föld haszonélvezeti joga, mely ingatlanok után az adót a község fizeti.
4. Anyakönyvvezetőnek leendő kinevezetése esetén évi 160 kor. tiszteletdij;
5. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijak.

Felhivom az ezen állásra pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 20-ig** nyujtsák be, mert a később érkezendőket figyelembe venni nem fogom.

Apatin, 1902. szeptember 30-án.

Matkovits Béla,
főszolgabiró.

3427 szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Szónta, Gombos és Prigl.-szt.-Iván. nagyközségekből csoportositott és Szónta székhelylyel; **Bács-Bresztovácz, Bács-Doroszló** és **O-Sztapár** nagyközségekből csoportositott és **Bács-Bresztovácz** székhelylyel megállapitott **körállatorvosi állásokra** pályázatot hirdetek.

Az állások javadalmazása külön-külön: 1200 korona készpénzfizetés, hivatalos utazások alkalmával az egyes községek által természetben kiszolgáltatandó fuvar, és az állatok gyógykezeléseért az 1888 évi VII. t. cz. 103 §-a szerint egyességileg vagy szerződésileg biztositott díj.

Felhivom pályázni kivánókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyó évi október hó 30-ig** hozzám nyujtsák be.

Apatin, 1902. október 5 én.

Németh,
szolgabiró.

2332 sz.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Baracska községben üresedésben lévő **szülésznői állásra** pályázatot hirdetek.

A szülésznő javadalmazása évi 200 korona és a szülési eseteknél 1 kor. 20 fillér.

Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerü kérvényeiket hozzám **f. évi október 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Baján, 1902. évi október hó 1-én.

Vojnics s. k.,
főszolgabiró.

8610 iki
kig 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Petrovoszelló községben üresedésben levő 800 korona havi előleges részletekben fizetendő javadalmazással ellátott **községi irnoki állásra** hirdetett pályázati határidőt ezennel meghosszabbitom és felhivom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy a gymnásium vagy ezzel egyenrangu osztályok elvégzésének, eddigi működésüket igazoló okmánnyal ellátott kérvényeiket hozzám f. évi **október hó 20-ig** annál is inkább terjesszék be, mivel a későn érkezetteket figyelembe nem veendem.

Ó-Becse, 1902. szept. 29-én

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabiró.

Egy doboz 1 frt 20 kr. küldésen utánvé vagy az összeg előleges beküldése után.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

Az arczból szépitése és finomitása. **RIZSPOR**

egelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rőzsaszin vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár, BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható **Zomborban: Weidinge S. és Zs.** kereskedő-czégnél.

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízhatóbedörzsölésűl alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál** és **meghűléseknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**" védjegygyel és a „**Richter**" czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Kitüntetve arany éremmel

az 1900-iki párisi világkiállitáson

Kapható minden üzletben hol plakát látható. I. **10, 16 és 30 fill.** dobozokban.

Cs és szab. mosóviz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utócsiszolásnál, ficzamoknál, inak merevségénél stb., az idomitásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjegyével valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszertárában és gyógyfükereskedésében. Főraktár: **Kwizda FerenczJános** kerületi gyógyszerész, **Korneuburg,** Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Az egyedüli valódi angol

A. Thierry gyógyszerész **BALZSAMA**

Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek csomagolsa törvényileg védve van.

Ezen balzsam ugy külsőleg, mint belsőleg használandó. 1. Egy felülmulhatatlan hatásu gyógyszer tüdő- és mellbetegségeknél, enyhiti a huruto t, a nyálkát feloldja, elosztaija a legfájdalmasabb köhögéstés gyógyitja a régi bajokat is. 2. Kitünően hat torokgyulladásnál, rekedtség és mindenféle torokbajoknál stb. 3. Elhajt minden lázas állapotot tökéletesen. 4. Gyógyit feltünően, gyorsan gyomorgörcsöt, kólikát és szagatást 5. Enyhe hashajtó és vértisztitó szer, tisztitja a veséket, eloszlatja a kő,pzelt betegségeket és erősiti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen hatfogfájásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknél, meg, szünteti a felbűfőgést, a száj és a gyomorból eredő rossz szagot. 7. Csodaszer mindenféle sebekre, forró és más bőrkiütések, szemölcsök, égés-sebek,é megfagyott tagok, megszünteti a fejfájást, fejzúgást köszvényt és fülfájást stb. Pontosan megfigyelendő a zöld papiczavédjegy, mint fent látható. — Hamisitások ellen legjobb védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portó mentesen osztrák-magyar birodalom postaállomáshoz 12 kis vagy 6 nagy 4 korona, Bosznia- vagy Herczegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szállittatik csak az összeg előleges beküldése elle nében vagy megfelelő előleggel.

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésére áll olyan szer, amely minden régi sebet fájdalom és veszedelmes operacció nélkül meggyógyit.

A. Thierry gyógyszerész egyedüli eredeti

Cen'ifolia kenőcscsel.

amely felülmulhatatlan ugyanabek gyors gyógyitási mintafáj dalmak enyhitési képességére tekintetben. A valódi Centifolia kenőcs alkalmazást ad: a gyermekágyasok mellfájdalmainál, a tejelválasztás pangásánál, mellkeménye, póseknél, orbánczn'l, mindenféle régi sérülőseknél, a lábak és kezek nyilt sebeinél lábizzadásnál, dagadt lábaknál, sőt meg csontszúnál is; ugyszintén vágott, szúrt, lőtt és zúzott sebeknél, mindennemű idegen testeknek eltávolitásánál, u. m.: üveg- és faszilánkoknál, homok- és kavicsszemecskéknél stb., mindennemű daganatoknál, karbunkulusnál, sőt rákos daganatoknál is mindennemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegek felfekvésénél, nyakdaganatoknál, vérbánatalmaknál, gyermekek fülfolyásánál stb. — Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése mellett történik. Ára 2 tégelynek posta és csomagolási stb. költségekkel együtt 3 korona 50 fillér. — Elismerő okiratok halomszámra állnak rendelkezésre eredeti kéziratban. Értéktelen utánzatoktól óvva intjük a t. közönséget. Minden egyes tégelyen a „Thierry (Adolf) LIMITED angyalszertár Pregrada" védjegygyel van beégetve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyógyitó képessége utolérhetetlen és mines kitéve romlásnak, sőt minél régibbek annál hatkonyabbak és értékesebbek. Nem árt nekik sem hideg, sem meleg, miért is miden évszakban szétküldhetők. Majdnem mindég eredményesen segitenek, legalább is az első segélyt nyujtják mig az orvos megérkezik. Természetesen soha sem szabad értktelen utánzatokhoz ugynevezett pótkezekhez nyulni mélyekért czéltalanul dobunk ki annyi pénzt, —hanem és alandóan és sakis ezen két fentjelzett realis, olcsó, mebizhr'tó és amellett tejesen ártamatl n világhirű szerhez tartsa magát az ember, melyekneminden családnál, minden eshetőégre elkészülvkéznél kell lenniök. Amely teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jellel ellátva nem kaphatók, leghelyesebb ha vagy közvetlen a készitőjéhez fordulunk megrendelésünkkel és pedig: Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi fiókraktár Budapesten Török József gyógyszerésznél. Zágrabban S. Mittelbach gyógyszerész és Bécsben [illegible]

Epilepsi.

Aki eskösáchan gőcsök és más idegbajban szenved, kérjen bizalmasan felvilágositást ingyen és bérmentve a **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.**

Védjegy

FERENCZ

(pálinka sósborszesz)

Vértes gyógyszerész-féle

használatban a legh tásosabb. Feltetlen tisztasága következteben ugy külsői mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitünő sikerrel használtatik köszvény, csúz, meghűlés ellen, bénulasok, ficzamoknál, gyuladák és kelésnél, továbbá a fejbőr erősitesére, valamint a száj tisztitására, belsőleg gyomorgörcs, rosszullet, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s a tanlán okat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valodi csak a mszlékelt névjegygyel. — Egy üveg 30 fill. 1 es 2 kor.e apható gyógyszertárakban, drogueriákban, füszerkereskedésekben. Zomborban: Dörfler ntal, Hay Ignátz, Ifj. Heindlhofer Robert, Lugumerszky Plató, Markovits György, Nikolits István, Sredoje Gargurov és Weidinger A. & S. egyáltalán ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók, valamiat közvetlen:

Vértes L. Sas-gyógysz. Lugoson.

A Római, Ostendei, Londoni és **Párizsi** kiállitásokon arany éremmel, diszkereszttel és diszoklevéllel kitüntetve.

Férfi ingek a legjobb minőségben.

Barchet és ujdonságok minden árban Flanell. 21 métere.

Megérkeztek

Ujonnan bevezetett honi párizsi, berlini ruha- diszek aplikatok a legnagyobb választékban.

Az elismert legjobb és legdivatosabb őszi és téli női szövet ujdonságok dús választékban

Párizsi áruházban.

Tuna Gusztáv

ZOMBOR (Corzó.)

Férfiditvat ujdonságok; fehérnemű honi gyártmány.

A legjobb és a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Férfi és női ernők gyári raktára

Kész blúzok gyári raktára; minden nagyságban és minőségben

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a RÉTHI-féle

pemetefű cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A legjobb és legegészségesebb

üdítő-ital,

mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyüléket ad: a

MATTONI-FELE GIESSHÜBLER

legkitűnőbb ásványvíz

SÁVANYU-KÚT

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

		Korona
1	darabon	600000
1	nyer á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	300000
2	„ „	200000
1	„ „	700000
2	„ „	600000
1	„ „	500000
1	„ „	400000
5	„ „	300000
3	„ „	25000
8	„ „	20000
8	„ „	15000
36	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
437	„ „	2000
803	„ „	1000
1528	„ „	500
140	„ „	300
34450	„ „	200
4850	„ „	170
4850	„ „	130
100	„ „	100
4350	„ „	80
3350	„ „	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben		**14.459,000**

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára ujból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek **fele nyer** a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 kónap alatt összesen **tizennégy millió 459,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet alat áll.**

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad	(1/8)	frt —.75	vagyis	1.50 kor.
egy negyed	(1/4)	„ 1.50	„	3.— „
egy fél	(1/2)	„ 3.—	„	6.— „
egy egész	(1/1)	„ 6.—	„	12.— „

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy a pénz **beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. október hó 19-ig

bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és T^sa.

bankháza BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI. Teréz-körut 46/a.

Fiókok: 1. Váczi-körut 4.

„ 2. Muzeum-körut 11.

„ 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm / mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.) } A nem tetszőt törlendő.

Pontos czím: .....

A főzés és sütéshez olcsó és kiadós.

Kunerol

garantált tiszta növényzsiradék, teljesen pótolja a vajat és zsirt (sokáig eláll és nem avasodik), amiért is nélkülözhetetlen gazdaságos háztartásoknál, szállodák, vendéglők, sütők, czukrászok, intézetek stb részére. **Könnyen emészthető.** Általánosan de különösen **gyomor és czukorbetegek** részére **orvosi szaktekintélyek** által melegen ajánlva. A nagyméltóságú magy. kir. belügyminisztérium **által** engedélyezett élelmi és élvezeti czikk vizsgáló intézetnek állandó ellenőrzése alatt. 5 kilogrammos elegysúlyú próba-postadobozokat **bérmentve** küldünk minden **magyar** postaállomásra **7 koronáért, utánvéttel.** Nagyobb mennyiség átvételénél kedvezményes árak. Ismertetést és a vonatkozó orvosi bizonyítványokat kivánatra díjmentesen küldjük. Megrendelések és tudakozódások uj eladási helyek felállítása iránt a **magyarországi központi főraktárhoz** intézendők: **Honig Ign. és társa, Budapest, V., Nagykorona utcza 19.**

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.